
Medisinsk cannabis

KOMMENTAR

JØRGEN G. BRAMNESS

jobr@fhi.no

Jørgen G. Bramness er spesialist i psykiatri og seniorforsker ved Folkehelseinstituttet og Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NK-ROP) ved Sykehuset Innlandet på Hamar og Professor II ved Institutt for klinisk medisin, Det helsevitenskapelige fakultet, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

VIGDIS VINDENES

Ingen av forfatterne har oppgitt interessekonflikter.

Vi takker Serkland og medarbeidere for et godt innlegg i språkspalten om *medisinsk cannabis* (1). Deres forslag om ikke å bruke begrepet *medisinsk cannabis*, men heller det kalle det *cannabinoider* har flere fordeler. Begrepet *medisinsk cannabis* er mangetydig (2). Noen bruker det om å få forskrevet en joint, for eksempel som den standardiserte Bedrocan, i stedet for legemidlene Sativex eller Epidiolex. Jeg hører folk si: «Sativex er ikke nok for meg, jeg må nok få medisinsk cannabis». En slik måte å bruke begrepet på er økende, omfavnet av både smerteleger og forvaltningen.

Å bruke begrepet *cannabinoider* vil også være en god måte å medikalisere et felt som har vært for politisk. I USA er «medical marijuana» gjerne en bakvei til fri bruk. I Norge så vi tilløp til feiring blant dem som jobber for legalisering da Legemiddelverket godkjente Sativex. En medikalisering vil kunne hjelpe leger til et mer rasjonelt forhold til disse legemidlene, utenfor stor skepsis eller for høye forhåpninger.

Serkland og medarbeidere foreslår å bruke samme tilnærming til bruk av begrepet *cannabinoider* som man har gjort for *opioider* (3), hvor opioider blir definert ut fra påvirkning på kroppens opioidreseptorer, uavhengig av stoffets kjemiske opphav eller molekylstruktur.

Det er imidlertid problemer med dette. I Roger R. Pertwees oppslagsverk om cannabis defineres cannabinoider som «stoffer fra *Cannabis Sativa* [...] men også dets derivater og transformerte produkter», en definisjon som ikke vil omfatte syntetiske *cannabinoider* (4). For opioider brukes endingen -oid om substanser som ligner i virkningsmekanisme, men for cannabinoider brukes endingen om stoffer som har noenlunde samme opphav. Rent språklig kan Serklands forslag være riktigere, men Pertwees definisjonen viser at begrepet brukes annerledes internasjonalt.

Heller ikke farmakologien taler for at begrepet *cannabonoider* kan brukes som begrepet *opioider*. *Opioider* brukes om opioid-reseptor agonister, vanligvis ikke om antagonist som naltrekson eller nalokson. Begrepet *cannabinoider* brukes om stoffer med mange ulike virkninger. Enkelte *cannabinoider* har ikke psykoaktive egenskaper, kun immunologiske. Tidligere studier har hevdet at cannabidiol (CBD), et anerkjent *cannabinoid*, er en invers agonist, mens nyere studier finner at CBD antagelig ikke virker via cannabisreseptorene i det hele tatt. Andre *cannabinoider* er antagonist (Δ -9-tetrahydrocannabivarin; THCv) (5). Heterogeniteten i virkningen av *cannabinoider* er med andre ord større enn for *opioider*.

Vi er enige i at begrepet *medisinsk cannabis* er tvetydig, misbrukt og kanskje gammeldags, men tror ikke *cannabinoider* vil kunne erstatte det helt.

LITTERATUR

1. Serkland TT, Pahr T, Teigen IA et al. Uttrykket medisinsk cannabis er utdatert. Tidsskr Nor Legeforen 2019; 139. doi: 10.4045/tidsskr.19.0224. [CrossRef]
2. Bramness JG. Cannabis som medisin. I: Bretteville-Jensen AL, Bramness JG, red. Cannabisboka. Oslo: Universitetsforlaget, 2019.
3. Westin AA, Hanseteen Strøm EJ, Slørdal L. Opiat eller opioid? Tidsskr Nor Legeforen 2011; 131: 1320–1. [CrossRef]
4. ElSohly M, Gul W. Constituents of Cannabis Sativa. Handbook of cannabis. Oxford: Oxford University Press, 2014.
5. Pertwee RG. The diverse CB1 and CB2 receptor pharmacology of three plant cannabinoids: delta9-tetrahydrocannabinol, cannabidiol and delta9-tetrahydrocannabivarin. Br J Pharmacol 2008; 153: 199–215. [PubMed] [CrossRef]

Publisert: 21. oktober 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0595
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 2. juli 2026.